

Høringssvar til høring vedr. forslag til lov om ændring af lov om social pension og forskellige andre love (Indførelse af ret til Tidlig Pension).

Danske A-kasser takker for høringen over dette ganske omfattende og komplekse lovforslag. Vi vil i vores høringssvar fokusere på de dele af lovforslaget, som vil få direkte betydning for a-kasserne og deres medlemmer.

Lovforslagets § 1, nr. 8 (§ 26 – anciennitet):

Det fremgår af lovforslaget, at personer omfattet af forordning 1408/71 hhv. forordning 883/04 kan medregne anciennitet via fx beskæftigelse mv. fra andre EU-/EØS-lande til Tidlig Pension, hvis en sådan anciennitet kan dokumenteres. Det er personen selv, der skal dokumentere sin anciennitet fra ophold i andre EU-/EØS-lande mv.

Vi ser for os, at en del personer vil rette henvendelse til a-kasserne for at få hjælp til at dokumentere beskæftigelse mv. i andre lande, f.eks. gennem en PDU1 – og at der vil kunne opstå usikkerhed om rækkevidden af a-kassernes forpligtelse til at hjælpe med indhentelse af sådan dokumentation.

Vi ser samtidig for os, at det vil blive overordentlig svært for den enkelte person at få dokumenteret ophold/beskæftigelse mv. fra andre lande – ofte langt tilbage i tid.

Vi ser gerne, at dette er noget, man forholder sig til i lovforslaget.

Lovforslagets § 1, nr. 8 (§ 26 r – arbejdsmarkedstilknytning):

Det fremgår af lovforslaget, at det er en betingelse for ret til Tidlig Pension, at personen bevarer en tilknytning til arbejdsmarkedet gennem beskæftigelse eller medlemskab af en a-kasse efter at UDK har truffet afgørelse om Tidlig Pension.

Hvis personen ikke er i beskæftigelse, herunder ikke er i beskæftigelse i tilstrækkeligt omfang, må personen melde sig ind i en a-kasse for at opfylde betingelsen og dermed få ret til Tidlig Pension. Bliver personen ledig fra beskæftigelse – og er personen ikke medlem af en a-kasse – har den pågældende 7 dage til at melde sig ind i en a-kasse.

Vi vil formentlig se personer, som melder sig ind for sent, særligt personer i beskæftigelse, som bliver ledige og har en frist på 7 dage til at melde sig ind i en a-kasse.

Herudover vil vi se personer, som melder sig ud for tidligt eller bliver udmeldt i arbejdsmarkedstilknytningsperioden, fx på grund af manglende betaling til a-kassen undervejs mv. Og vi vil se de problemer dette vil give for de pågældende og for UDK, ikke så meget ift. a-kassesystemet, men ift. retten til Tidlig Pension.

Vi vil i øvrigt pege på, at hvis en person ikke har ret til Tidlig Pension i mere end 1 år, så er der efter gældende bestemmelser i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. end ikke mulighed for et a-kasemedlemskab. Muligheden for et medlemskab udløber nemlig, når der er mindre end 2 år til pensionsalderen. Dette aspekt har man i lovforslaget og bemærkningerne til lovforslaget ikke forholdt sig til.

Lovforslagets § 1, nr. 8 (§ 26 s – overgang til Tidlig Pension):

Det fremgår ikke klart af lovforslaget, om Tidlig Pension, ligesom den almindelige folkepension, kan tilkendes og udbetales med tilbagevirkende kraft.

Hvis dette er tilfældet, skal der sikres en hensigtsmæssig administration mellem UDK og a-kasserne, da disse jo skal sikre, at der sker efterlønsophør på det rigtige tidspunkt.

Det skal i den forbindelse afklares, hvordan der sker underretning fra UDK til a-kassen om Tidlig Pension, hvilken ydelse der skal udbetales til der sker underretning og fremadrettet. Det er vigtigt, at tilbagebetalingsager undgås – og at administrationen af Tidlig Pension tilrettelægges, så det netop undgås.

Vi vil opfordre til, at der findes en hensigtsmæssig model for det samspil, der skal være mellem UDK og a-kasserne i samarbejde med branchen og Danske A-kasser.

Lovforslagets § 1, nr. 8 (§ 26 t – forbud mod at modtage andre ydelser):

Det fremgår af lovforslaget, at der ikke kan udbetales Tidlig Pension, hvis en person samtidig modtager andre forsørgelsesydelse.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at dette fx gælder, hvis der udbetales arbejdsløshedsdagpenge, efterløn eller feriedagpenge. Det er uklart, hvad der menes med *samtidigt*.

Vi ser gerne, at det i § 26 t præciseres, at der ikke kan udbetales Tidlig Pension for en periode, hvis der **for** samme periode udbetales en anden forsørgelsesydelse.

Udbetaling af arbejdsløshedsdagpenge og efterløn reguleres månedsvist. Reguleringen sker oftest i måneden efter en udbetaling. Derfor vil det, særligt i overgangen mellem ydelserne, forekomme, at der sker en reguleringsudbetaling af fx efterløn efter overgang til Tidlig Pension, men for en periode forud for overgangen. Tilsvarende kan det forekomme, at der skal ske efterbetaling for tidligere perioder med udbetaling – selv lang tid efter en overgang til Tidlig Pension.

Det forekommer hverken rimeligt eller proportionelt, hvis udbetaling af andre ydelser, der ikke vedrører samme periode som Tidlig Pension, resulterer i, at der slet ikke kan udbetales Tidlig Pension i en måned.

Lovforslagets § 3, nr. 2:

Det fremgår af lovforslaget, at der for hver måned, der er udbetalt Tidlig Pension, skal ske fradrag med 160,33 timer i de 5.772, der kan udbetales efterlønspræmie for.

Vi går ud fra, at der menes, at der skal ske fradrag "op til" 160,33 timer.

Vi mener, at det er disproportionalt, at eksempelvis en ganske lille udbetaling af Tidlig Pension i en måned, fx en overgangsmåned, pr. automatik skal resultere i et maksimalt fradrag i efterlønspræmien. Dette flugter ikke med de almindelige regler på dagpenge- og efterlønsområdet om "fradrag" i præmien. For her sker fradraget kun ift. de faktisk udbetalte ydelser i en måned – og ikke ift. en fast "månedsnorm".

I øvrigt ser vi gerne, at regler, der retter sig mod a-kasserne og deres administration, indsættes i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. – og ikke i lov om social pension.

På den baggrund skal vi bede om, at lovforslagets § 19, stk. 3, om at der ikke kan udbetales skattefri præmie efter § 74m i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. til en person, der har fået udbetalt kompensation, indsættes i lovforslagets § 3. Ellers vil a-kasserne skulle træffe afgørelse efter lov om social pension i denne slags sager.

Hvis a-kasserne skal kunne administrere – og administrere korrekt – forudsætter det i øvrigt, at UDK indberetter udbetalt kompensation til de offentlige registre eller datagrundlag, som a-kasserne henter data fra i dag.

Det vil være særdeles uhensigtsmæssigt, ikke mindst for a-kasserne, hvis de skal hente kompensationsdata direkte fra UDK.

Lovforslagets § 18:

Det fremgår af lovforslaget, at personer i målgruppen for Tidlig Pension skal have mulighed for at kende deres pensionsmuligheder i god tid – så de kan indrette deres liv efter de muligheder, der er. Derfor vil de helt op til 6 år før folkepensionsalderen kunne få afgjort, om de opfylder betingelserne for at gå på Tidlig Pension.

En del af de personer, som er i målgruppen for Tidlig Pension, er også i målgruppen for efterløn, da de er med i efterlønsordningen. Disse personer skal vælge mellem ordningerne.

Det er svært for disse personer at vælge mellem ordningerne, og da særligt at vælge i god tid, da de pågældende personer først vil kende deres pensionsgrundlag umiddelbart forud for, at de når efterlønsalderen.

Vi ved fra a-kassernes administration af efterlønsordningen, at det er meget svært at vejlede om, hvad der vil kunne udbetales i efterløn i god tid før efterlønsalderen, fordi a-kasserne først umiddelbart før efterlønsalderen får adgang til de data om personens pensionsrettigheder, som ligger til grund for vejledningen. Sådan er det, fordi de pengeinstitutter og pensionselskaber mv., som skal indberette data, skal indberette disse meget sent – og fordi data skal indberettes til et register i SKAT og herefter videregives til ministeriet, som så videregiver dem til a-kasserne.

Det tager tid – men tiden er vigtig. Ikke mindst for de personer der skal vælge, hvilken ordning de vil være en del af i fremtiden.

Vi ser derfor gerne, at ministeriet sammen med branchen og Danske A-kasser ser på, hvordan der kan gives hurtigere adgang til data om pensionsrettigheder, herunder om de fx kan gives 1 år før efterlønsalderen, så a-kasserne fremover kan vejlede i bedre tid end i dag.

Vi går i øvrigt ud fra, at a-kasserne ikke skal vejlede om retten til Tidlig Pension eller om samspillet mellem fx efterløns- og pensionsreglerne, men alene skal vejlede om de regler, de selv har kompetence til at træffe afgørelser efter, dvs. reglerne i/efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Herudover går vi selvfølgelig ud fra, at Udbetaling Danmark (UDK) løfter vejledningsforpligtelsen ift. reglerne i/efter lov om social pension, herunder Tidlig Pension.

Lovforslagets § 19:

Det fremgår af lovforslagets § 19, at der skal udbetales kompensation til personer, som er overgået til fx efterløn inden den 1. januar 2022 og som efterfølgende overgår til Tidlig Pension. Dog udbetales der i en række situationer ikke kompensation.

Det fremgår videre af lovforslagets § 19, at UDK underretter en persons a-kasse om overgang til Tidlig Pension, og kan indhente oplysninger til brug for behandling af udbetaling om kompensation fra a-kassen.

Vi går ud fra, at der ikke vil blive stillet krav til, at a-kasserne skal levere nye data til UDK's administration af ordningen om ret til Tidlig Pension, men at de data, administrationen bygger på, kan hentes fra eksisterende offentlige registre og datagrundlag. I det omfang at UDK vil få behov for yderligere/nye data, som ikke leveres af a-kasserne til offentlige registre eller datagrundlag i dag, forudsætter vi, at a-kasserne – ganske som alle andre – bliver økonomisk kompenseret for leveringen af data eller UDK's hentning heraf.

Det fremgår også af lovforslagets bemærkninger, at UDK med henblik på kontrol kan sammenkøre og sammenstille egne data med data fra egne, andre myndigheders og a-kassernes it-systemer.

Vi går ud fra, at der ikke her menes, at der kan ske samstilling af data ved direkte adgang til a-kassernes it-systemer, men ved adgang til de mange data, som a-kasserne leverer fra deres it-systemer til forskellige offentlige registre – herunder indkomstregisteret og Det Fælles Datagrundlag (DFDG).

Afslutningsvis vil vi pege på, at vi ikke umiddelbart mener, at alle eksempler, der er givet til § 19 i de specielle bemærkninger, er korrekte.

Med venlig hilsen

Karen Louise Riis
Vicedirektør